

แนวคิด : การพัฒนาหลักสูตร

และวิธีการพิจารณา

กำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

ศาสตราจารย์วรงค์ดี อรรถผลิน

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

มีนาคม 2561

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ก.พ.อ.

กกอ.

▷ พรบ. ก.พ.อ. พ.ศ.2547

และ ฉบับที่ 2

พ.ศ.2551

- มาตรา 14(3)

- มาตรา 28

▷ พรบ.สถาบันอุดมศึกษา

เอกชน พ.ศ.2546 และ

ฉบับที่ 2 พ.ศ.2550

- มาตรา 24(4)

- มาตรา 36

- มาตรา 48

๑๖๖

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กำหนดมาตรฐาน

หลักสูตรและวิธีการ

ก.พ.อ.

(1 พ.ย. 2561)

กกอ.

(28 ธ.ค. 2561)

เสนอกลั่นกรอง
+ โปรดเกล้าฯ

สภาสถาบัน
อุดมศึกษา

ดำเนินการ
พิจารณา

ออกข้อบังคับ

ก.พ.ว.

แนวคิด : การพัฒนาหลักสูตร

และวิธีการพิจารณา กำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

❖ ส่งเสริมให้คณาจารย์ทำงานวิจัยและเผยแพร่ในระดับนานาชาติมากขึ้น เพื่อให้การจัดอันดับสถาบันอุดมศึกษาสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้

❖ เพื่อให้ตำแหน่งทางวิชาการของไทยเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ อีกทั้งสอดคล้องกับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

❖ เพื่อให้คณาจารย์นำความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาของตนเองมาใช้ในการแก้ปัญหา และพัฒนาชุมชน สังคม หรือประเทศ จึงกำหนดประเภทของผลงานทางวิชาการหลากหลายมากขึ้น

ผลการศึกษากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ
ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

ศึกษา 36 มหาวิทยาลัย

- แบ่งตามลักษณะต่าง ๆ ดังนี้
1. ความสำคัญของการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม
กลุ่มที่ 1 การกำหนดตำแหน่งทางวิชาการมีความสำคัญโดยตรง
ต่อการบรรจุเป็นอาจารย์ประจำแบบถาวร (tenure) ได้แก่ สหรัฐอเมริกา
แคนาดา สิงคโปร์ เกาหลีใต้ และฮ่องกง (Canada, Singapore, USA, South Korea, Hong Kong)
 - กลุ่มที่ 2 การกำหนดตำแหน่งทางวิชาการไม่ได้มีความสำคัญโดยตรง
ต่อการบรรจุเป็นอาจารย์ประจำแบบถาวร ได้แก่ อังกฤษ ออสเตรเลีย
ญี่ปุ่น มาเลเซีย และไทย

ผลการศึกษากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ
ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย (ต่อ)

- กลุ่มที่ 2 ระบบที่ใช้เกณฑ์ปริมาณผลงานที่ตายตัว เช่น มาเลเซีย เกาหลีใต้
- 2.1 ระบบระบุจำนวนชิ้นผลงานขั้นต่ำ
มีการกำหนดจำนวนชิ้นผลงานขั้นต่ำในการยื่นขอตำแหน่ง
ตำแหน่งทางวิชาการอย่างชัดเจน
- 2.2 ระบบการให้คะแนนผลงาน (Criteria for evaluation)
- ใช้ระบบการให้คะแนนกับผลงานต่าง ๆ ในทุก ๆ ด้าน
- กำหนดเกณฑ์ผ่านในแต่ละระดับ
- งานทุกอย่างสามารถนำมาแปลงเป็นคะแนน เพื่อใช้ในการ
ยื่นขอตำแหน่งทางวิชาการได้

ผลการศึกษากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ
ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย (ต่อ)

2. ระบบการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม
กลุ่มที่ 1 ระบบที่ใช้เกณฑ์ค่านิยมแบบกว้าง ได้แก่ สหรัฐอเมริกา
แคนาดา ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น ฮ่องกง และสิงคโปร์ (USA, Canada, Hong Kong, Japan, South Korea, Singapore)
- 1.1 เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา
กำหนดคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการใน
ลักษณะค่านิยมแบบกว้าง ๆ
- 1.2 สิ่งพิจารณา
พิจารณาจากผลลัพธ์การทำงาน 3 ด้าน ได้แก่ การสอน
การทำวิจัยและการเป็นนักวิชาการ และการทำงานบริหารให้กับ
มหาวิทยาลัยหรือการทำงานบริการให้ชุมชน

ผลการศึกษากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ
ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย (ต่อ)

3. การสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็นผู้ประเมิน
- มีหลายรูปแบบ จากภายในภาควิชา ภายนอกภาควิชา ภายนอก
มหาวิทยาลัย หรือจากต่างประเทศ
- เป็นนักวิชาการที่ได้รับการยอมรับหรือมีชื่อเสียงระดับนานาชาติ
ในวงวิชาการการนั้น ๆ และส่วนใหญ่ต้องเป็นศาสตราจารย์
(full professor)
- ม.ในมาเลเซียและสิงคโปร์จะคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็น
นักวิชาการจากต่างประเทศเท่านั้น

ผลการศึกษากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ
ของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ (ต่อ)

4. ตำแหน่งทางวิชาการโดยเฉพาะตำแหน่งศาสตราจารย์
มีจำนวนจำกัด
- ส่วนใหญ่มีการจำกัดจำนวนตำแหน่งทางวิชาการ
 - จะไม่เปิดพิจารณาตำแหน่งศาสตราจารย์จนกว่าจะมี
ตำแหน่งว่าง

9

เปรียบเทียบสาระสำคัญของหลักสูตร (ต่อ)

หลักสูตร (ปัจจุบัน)	หลักสูตร พ.ศ.2560
2. รองศาสตราจารย์ ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าว ไม่น้อยกว่า 3 ปี	2. รองศาสตราจารย์ ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าว ไม่น้อยกว่า 2 ปี
3. ศาสตราจารย์ ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าว มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี	3. ศาสตราจารย์ - คงเดิม -

11

เปรียบเทียบสาระสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตร (ปัจจุบัน)	หลักสูตร พ.ศ.2560
คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ - ปฏิบัติหรือเทียบเท่า ไม่น้อยกว่า 9 ปี หรือ - ปฏิบัติโทหรือเทียบเท่า ไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือ - ปฏิบัติเอกหรือเทียบเท่า ไม่น้อยกว่า 2 ปี	1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ - ปฏิบัติหรือเทียบเท่า ไม่น้อยกว่า 6 ปี หรือ - ปฏิบัติโทหรือเทียบเท่า ไม่น้อยกว่า 4 ปี หรือ - ปฏิบัติเอกหรือเทียบเท่า ไม่น้อยกว่า 1 ปี และ <u>พันธะ</u> ทดลองปฏิบัติงาน

10

เปรียบเทียบสาระสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตร (ปัจจุบัน)	หลักสูตร พ.ศ.2560
ผลงานทางวิชาการ 1. ประเภทของผลงาน ประกอบด้วย (1) ผลงานแต่งหรือเรียบเรียงตำรา หนังสือ หรือบทความทางวิชาการ (2) ผลงานวิจัย (3) ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น อาทิ เช่น งานแปล เป็นต้น (4) ผลงานวิชาการที่ใช้สังคม	ผลงานทางวิชาการ 1. ประเภทของผลงาน ประกอบด้วย 4 กลุ่ม ใหญ่ๆ ได้แก่ กลุ่ม 1 ผลงานวิจัย กลุ่ม 2 ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น 2.1 ผลงานวิชาการเพื่ออุตสาหกรรม 2.2 ผลงานวิชาการเพื่อพัฒนาการเรียน การสอนและการเรียนรู้ 2.3 ผลงานวิชาการเพื่อพัฒนามนุษย์ สาธารณะ 2.4 กรณีศึกษา (Case Study) 2.5 งานแปล

12

เปรียบเทียบสาระสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตร (ปัจจุบัน)	หลักสูตร พ.ศ.2560
ผลงานทางวิชาการ (ต่อ)	ผลงานทางวิชาการ (ต่อ)
	2.6 พจนานุกรม สารานุกรม นามานุกรม และงานวิชาการในลักษณะเดียวกัน 2.7 ผลงานสร้างสรรค์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2.8 ผลงานสร้างสรรค์ด้านสหวิทยา ศิลปะ 2.9 ลิทธิบัตร 2.10 ซอฟต์แวร์ กลุ่ม 3 ผลงานวิชาการรับใช้สังคม กลุ่ม 4 4.1 ตำรา 4.2 หนังสือ 4.3 บทความทางวิชาการ

13

เปรียบเทียบสาระสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตร (ปัจจุบัน)	หลักสูตร พ.ศ.2560
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
<ul style="list-style-type: none"> ประเภทผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วย ตำรา หนังสือ บทความทางวิชาการ ผลงานวิจัย ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น (10 ประเภท) ผลงานวิชาการรับใช้สังคม ตำรา หนังสือ บทความทางวิชาการ (สำหรับสาขาวิชา ทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์เท่านั้น) วิธีการเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการ 1 วิธี ปริมาณผลงานวิชาการ อย่างน้อย 2 รายการ การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน คุณภาพผลงานวิชาการ ระดับดี 	<ul style="list-style-type: none"> ประเภทผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วย ผลงานวิจัย ผลงานทางวิชาการ (10 ประเภท) ผลงานวิชาการรับใช้สังคม ตำรา หนังสือ บทความทางวิชาการ (สำหรับสาขาวิชา ทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์เท่านั้น) วิธีการเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการ 1 วิธี ปริมาณผลงานวิชาการ อย่างน้อย 2 รายการ การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน คุณภาพผลงานวิชาการ ระดับดี (เฉพาะบทความทางวิชาการ คุณภาพระดับดีมาก)

14

เปรียบเทียบสาระสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตร (ปัจจุบัน)	หลักสูตร พ.ศ.2560
รองศาสตราจารย์	รองศาสตราจารย์
<ul style="list-style-type: none"> ประเภทผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วย ตำรา หนังสือ ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น (10 ประเภท) ผลงานวิชาการรับใช้สังคม วิธีการเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการ 1 วิธี ปริมาณผลงานวิชาการ อย่างน้อย 2 รายการ การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน คุณภาพผลงานวิชาการ ระดับดี 	<ul style="list-style-type: none"> ประเภทผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วย ผลงานวิจัย ผลงานทางวิชาการ (10 ประเภท) ผลงานวิชาการรับใช้สังคม วิธีการเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการ 2 วิธี ปริมาณผลงานวิชาการ อย่างน้อย 3 รายการ การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน คุณภาพผลงานวิชาการ ระดับดี และระดับดีมาก

15

เปรียบเทียบสาระสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตร (ปัจจุบัน)	หลักสูตร พ.ศ.2560
ศาสตราจารย์	ศาสตราจารย์
<ul style="list-style-type: none"> ประเภทผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วย ตำรา หนังสือ ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ผลงานวิชาการรับใช้สังคม วิธีการเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการ 2 วิธี ปริมาณผลงานวิชาการ วิธีที่ 1 อย่างน้อย 2 รายการ วิธีที่ 2 อย่างน้อย 1 รายการ การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ วิธีที่ 1 จำนวน 3 คน วิธีที่ 2 จำนวน 5 คน คุณภาพผลงานวิชาการ วิธีที่ 1 ระดับดีมาก วิธีที่ 2 ระดับดี 	<ul style="list-style-type: none"> ประเภทผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วย ตำรา หนังสือ ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น (10 ประเภท) ผลงานวิชาการรับใช้สังคม วิธีการเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการ 2 วิธี ปริมาณผลงานวิชาการ วิธีที่ 1 อย่างน้อย 6 รายการ วิธีที่ 2 อย่างน้อย 5 รายการ การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน คุณภาพผลงานวิชาการ วิธีที่ 1 ระดับดีมาก วิธีที่ 2 ระดับดี

16